

Osrednje teme družbene odgovornosti in standard ISO 26000

Blanka KAKER
Ljubljana 25.10.2011

Slovenski institut za kakovost in meroslovje

Zavod: neprofiten, neodvisen in nepristranski

Glavna področja delovanja:

- **Preskusne in merilne tehnologije** (testiranje in certificiranje izdelkov, kontroliranje naprav, meroslovje, kalibracija, preverjanje elektromagnetne združljivosti, ...) – **PMT**
- **Ocenjevanje in certificiranje sistemov vodenja** (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 22000, ISO/IEC 27001 ...) – **OSV**
- **Izobraževanje** (izobraževanja za odprte in zaključene skupine, intenzivna usposabljanja, izdaja strokovnih publikacij, AI...) – **IZO**

VSEBINA

1. Standardi družbene odgovornosti
2. Standard ISO 26000
3. Osrednje teme družbene odgovornosti v ISO 26000
4. Poročanje o družbeni odgovornosti in smernice GRI

Standardi družbene odgovornosti

- **OECD Guidelines**
- **AccountaBility 1000 (AA1000)**
- **Načela UN Global Compact**
- **Sustainability Reporting Guidelines of the Global Reporting Initiative (GRI)**
- **Social Accountability 8000 (SA8000)**
- **Standard ISO 26000**

ISO 26000

Standard ISO 26000

ISO (Mednarodna organizacija za standardizacijo) je razvila mednarodni standard s smernicami za družbeno odgovornost (social responsibility, SR).

Izšel 1.11.2010,
v pripravi je slovenski prevod standarda

ISO 26000

- ISO 26000 – delovna skupina: strokovnjaki iz več kot 90 držav in 40 mednarodnih organizacij oziroma organizacij iz širše regije
- Strokovnjaki iz šestih različnih skupin deležnikov: potrošnikov, vlade, industrije, dela, nevladnih organizacij (NVO) ter iz skupine storitvenih, podpornih, raziskovalnih, akademskih in drugih organizacij.
- Ravnovesje med razvijajočimi se in razvitimi državami, med spoloma, uravnotežena zastopanost vseh skupin deležnikov

ISO 26000

Namen tega standarda je

- **pomagati organizacijam prispevati k trajnostnemu razvoju**
- organizacijam dati smernice glede družbene odgovornosti
- pospeševati skupno razumevanje na področju družbene odgovornosti in dopolnjevati, ne zamenjati druge dokumente in pobude za družbeno odgovornost.

Struktura standarda

- 0 Uvod
- 1 Področje uporabe
- 2 Izrazi in definicije
- 3 Razumevanje družbene odgovornosti
- 4 Načela družbene odgovornosti
- 5 Spoznavanje družbene odgovornosti in vključujoče sodelovanje z deležniki
- 6 Smernice za osrednje teme družbene odgovornosti
- 7 Smernice za vgrajevanje družbene odgovornosti po vsej organizaciji
- Dodatek A – Primeri prostovoljnih pobud in orodij za družbeno odgovornost

1. Področje uporabe

Standard **ni** namenjen certificiranju in **ni** standard vodenja (kot ISO 9001, ISO 14001).

2. Izrazi in definicije

Družbena odgovornost: odgovornost **organizacije** za **vplive** svojih odločitev in dejavnosti na družbo in **okolje**, s preglednim in **etičnim ravnanjem**, ki

- prispeva k **trajnostnemu razvoju**, vključno z zdravjem in blaginjo družbe,
- upošteva pričakovanja **deležnikov**,
- je v skladu z veljavno zakonodajo in z **mednarodnimi normami ravnanja** ter
- je vgrajena v celotno **organizacijo** in jo izvaja v svojih odnosih

3. Razumevanje družbene odgovornosti

pomembni dejavniki in okoliščine, ki so vplivali na razvoj družbene odgovornosti
koncept družbene odgovornosti

Družbena odgovornost in trajnostni razvoj

Trajnostni razvoj – široko sprejet koncept in vodilni cilj (gospodarska, socialna in okoljska razsežnost)

Družbena odgovornost – osredotočena na organizacijo, odgovornost organizacije do okolja; družbeno odgovorna organizacija prispeva k trajnostnemu razvoju

4. Načela družbene odgovornosti

- Pristojnost
- Preglednost
- Etično ravnanje
- Spoštovanje interesov deležnikov
- Spoštovanje pravne države
- Spoštovanje mednarodnih norm ravnanja
- Spoštovanje človekovih pravic

5. Deležniki

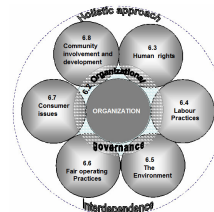
- Odnos med: organizacijo in družbo, organizacijo in deležniki ter deležniki in družbo
- Vplivno območje organizacije
- Prepoznavanje deležnikov
- Vključujoče sodelovanje z deležniki (dialog)

Vprašanja: (do koga ima organizacija zakonske obveznosti, na koga vplivajo odločitve organizacije, kdo v vrednostni verigi je prizadet, kdo lahko pomaga organizaciji obravnavati specifične vplive?..)

6. Osrednje teme družbene odgovornosti

Razlaga osrednje teme in z njimi povezana vprašanja, ki se nanašajo na družbeno odgovornost. Za vsako osrednjo temo je podana informacija glede njenega obsega, njene povezave z družbeno odgovornostjo, z njo povezanih načel in razmišljanj ter ukrepov in pričakovanj v zvezi z njimi

6. Osrednje teme družbene odgovornosti

- Vodenje/upravljanje organizacije
- Človekove pravice
- Zaposlovanje
- Okolje
- Poštena poslovna praksa
- Vprašanja povezana s kupci/potrošniki
- Vključenost v razvoj skupnosti/družbe

vseh sedem področij povezujeta soodvisnost (ne odvisnost) in celovit pristop (ne enostranskost)

6.5 Okolje

Okoljska načela: okoljska odgovornost, previdnostni pristop, obvladovanje okoljskih tveganj, onesnaževalec plača

Okoljska vprašanja:

preprečevanje onesnaževanja

trajnostna raba virov

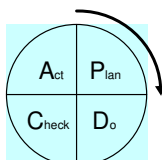
prilagajanje podnebnim spremembam in omilitev posledic

varstvo okolja, biotska raznovrstnost in obnavljanje naravnega življenjskega okolja

7. Smernice za vgrajevanje družbene odgovornosti v organizacijo

- Analiza: značilnosti organizacije, za organizacijo pomembne osrednje teme družbene odgovornosti, deležniki, vpliv organizacije, prioritete
- Integracija družbene odgovornosti po vsej organizaciji
- Komuniciranje o družbeni odgovornosti
- Pregledovanje, izboljševanje, ukrepi

7. Smernice za vgrajevanje družbene odgovornosti v organizacijo – komuniciranje

Poročanje o družbeni odgovornosti

razpoložljivih je več standardov za poročanje o družbeni odgovornosti in/ali trajnostnem razvoju v različnih segmentih (okoljski, socialni učinki), le nekateri so celoviti: ekonomski, socialni in okoljski, najbolj uveljavljene so smernice GRI (Global Reporting Initiative)

Poročanje o trajnostnem razvoju in smernice GRI

Smernice GRI 2000-2006 Verzija 3.0

- izhodišče je življenjsko in razvojno – podjetje prehaja z nižje (C) na višjo stopnjo poročanja (A);
- neodvisni pregled je mogoč tudi, če podjetje ni upoštevalo smernic GRI pri pripravi poročila;
- če je poročilo o trajnostnem razvoju sestavljeno po smernicah GRI neodvisna zunanja organizacija opravi Preveritev ravni uporabe smernic GRI s strani tretje osebe (Third – party Application Level Check)

Poročanje o trajnostnem razvoju in smernice GRI

Preko 1300 organizacij po vsem svetu

- OMV Avstrija, Telekom Avstrija
- France Telecom Orange, PSA Peugeot Citroen
- Bayer, Deutsche Telekom, Siemens
- Statoil Norway
- Consum, Spain
- SAS Scandinavian Airlines
- Družbe iz Japonske, Kanade, ZDA, Argentine, Brazilije, Koreja, Tajvan, Singapur, Avstralije in Nove Zelandija...
- V Sloveniji: Telekom, Luka Koper, Zavarovalnica Triglav..

Poročanje o trajnostnem razvoju in smernice GRI

Smernice so razdeljene na tri področja:

- **Načela poročanja**
 - za izbiro vsebine: bistvenost, vključenost deležnikov, trajnostni kontekst, popolnost
 - za kakovost vsebine: uravnoteženost, primerljivost, točnost, pravočasnost, jasnost, zanesljivost
- **Navodila za poročanje** in določitev meja organizacije, o kateri se poroča
- **Standardna vsebina poročila**: strategija in analiza, organizacijski profil, parametri poročanja, upravljanje, zaveze, vključenost, vodenje in kazalci učinka; ekonomski dejavniki; ravnanje z okoljem; družbena odgovornost (delovni standardi in dostojno delo, človekove pravice, družba, odgovornost za proizvod)

Več informacij:

http://www.iso.org/iso/social_responsibility
http://www.iso.org/iso/iso_catalogue/management_and_leadership_standards/social_responsibility/sr_discovering_iso26000.htm
<http://www.globalreporting.org>

Hvala za pozornost !
blanka.kaker@siq.si

